

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő: **Cs. Szabó Kálmán.**

Szerkesztő
és laptulajdonos: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér sora 10 kr.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A kisgazdák és a börze.

(S.) Gazdasági életünkbe, ha mély pillantást vetünk, szomorú meggyőződésre fogunk jutni. Gazdáink napról-napra mind jobban eladósodnak, végre aztán tönkre mennek, mert a mai gazdasági élet egészségtelen. Mig annak örülünk, hogy a gabona ára a lehető legmagasabbra emelkedett s ezzel kis gazdáink is tetemes nyereséghez jutnak: fájdalmasan kell arról tapasztalást szereznünk, hogy ez csak látszat, tünékeny álom.

A mult év gyenge áldása a termény árát szorította fel a rendes uton, a midőn néhány lelketlen börziáner eljöttek látta az időt, hogy tetemesen felcsavarja az árakat, egy börzei manővert kezdjenek. Az atak idejét jól választották meg, az elhullottak száma tekintélyes és a kenyérben szűkölködők száma napról-napra nő, míg ők ez uton szerzett pénzükhöz fülig ülnek.

A börze lenne hivatva országunk gazdasági érdekét megvédeni, kereskedelmünk góczpóntja lenni — és épen ez az, mi tönkre teszi mind a kettőt. Ellepték a nagyjátékosok a gazdasági élet színterét s kiszípolozzák az utolsó életerőt is belőle.

Valjon egészséges állapot-e a termény ilyen túlmagasra felcsigázott ára? Valjon nem juttatja-e az egész országot a börziáner had azon kinos és borzasztó helyzetbe, melyben most Olaszország szenved, hol az éhezők forradalmi táborra napról-napra nő, — most épen a kiegyezés küszöbén.

A kisgazdák ki vannak téve a börze emberei kizsákmányolásának, kik aztán a pénzhiány

miatt tönkre mennek, magukkal rántva másokat is bukásokba; — mert szép az, hol a magtár telve áll, de a kisgazdát ha elfogyott, honnan vesz oly méregdrágán csupán vetni is, de honnan vesz ahoz is, hogy mig új termés lesz, e nehéz viszonyok között terhes családját fenntartsa.

Vigyázzon hát a nép és lépre ne menjen. A gabona ily magas ára ne örvendeztesse meg, a visszahatás ugy is eléggé kijózanító lesz. Óvakodjék a mesterségesen felvert árak mellett is termésén tudni, mert ily körülmények között ki van téve annak, hogy a lehetetlenségig is felcsavarják az árakat.

A gyors meggazdagodás és vagyonszerzési vágy teszi tönkre az embereket. Mindennap története véres öngyilkosság és sikkasztások hosszú láncolata, — miért? mert ma már az egész emberiség kerülve és nem becsülve az igaz és becsületes munkát, a legmerészebb házsárd játéka kezd és megrohanják a börzét, ellepik, mint a legyek a cukrot, pedig e cukor sok keserves könnyből sajtolódott; — sok keserves munka lesz itt semmivé. Ma már a börze nem teljesíti hivatását, ma már egy kizsákmányoló egyesület, hol a beavatott kizsákmányoló tudatlan zsebéből az utolsó fillért is; — a lehető legnagyobb rablás, melyet a gazdasági évről szóló évvégi jelentés keservesen fog igazolni.

A börzei rendszeren alapos operációt kell véghez vinni, melylyel lehetlenné lesz téve az ilyen manőverek folytatása s a kis gazdák érdeke kellő védelemben fog részesülni. Nem lehet kiszolgáltatnunk gazdasági érdekeink a pénzemberek kapzsiságának, kik csupán, hogy ön-

zsebüket töltsék meg, millióktól veszik el a kenyeret s juttatják koldus botra.

Nem! ezen változtatni kell. A baj akut, az orvoslásnak gyorsan kell jönnie, mig méhében nem támadja meg életveszélyesen egész gazdasági életünket, erre aztán egy egész ország jajja sirna bele a kapzsis örömrivalgásába.

Csak óvatosan kisgazdák! a kijózanodás hamar fog jönni, gabona fogy, a föld nem terem, a kenyér meg drága; ha ti nem segítetek magatokon, az Isten se segít meg.

A mi pedig a börzét illeti, jó volna szétugrasztani már a sötétben ólálkodók hadát, egészségesebb viszonyokat szülne ez. Egy alapos megadóztatással talán a recept első gyógyszerét írják meg beteg gazdasági életünknek.

Belföld.

Delegációk a királynál. Mielőtt érnemleges tárgyalásaikat a delegáció tagjai megkezdénék, *csütörtökön* ugy a magyar, mint az osztrák delegátusok megjelentek a budai királyi várakban ő felsége előtt.

Az osztrák delegáció elnökének, *Javorszki* lo-vagnak, beszédében a virágos részt az a paszszus képezte, melyben az uralkodó császári jubileumáról emlékezett meg, emelkedett hangon szólva róla, hogy Ausztria népe hűségének és hódolatának nyilatkozataival résztvesz. Az uralkodó válaszában nem foglaltatik külön megemlékezés a beszéd eme részére, de hogy mi megjegyezni valója van reá a felséges urnak, az kitűnik az osztrák delegátusokkal folytatott társalgásból, melynek folyama alatt hangsúlyozta, hogy igen kívánatosnak tartaná, ha Ausztriában a parlamenti állapotok rendbe jönnének.

A magyar delegáció elnökének, *Szell* Kálmánnak beszédében több van a lendületből. A királynak a nemzettel való együttérzését bizonyító nagy tényeit okvetlen föl kellett említenie és valóban találó kife-

Négy levél.

Írta: **Benedek Elek.**

I-ső levél.

Édes Margit!

Tegnap, midőn elváltunk, az volt utolsó szava hozzám: „beszéljen a mamával“, s lám, a helyett, hogy édes parancsának mindjárt engedelmeskedném, egy hosszú, magam sem tudom még hány oldalas levelet írok önnek.

Üljön le szépen, Margit, s olvassa nyugodtan leveletem. Nem lesz benne semmi különös. Csupán azt akarom, hogy egészen ismerjen. Mert ön, édes, szép Margit, bár négy év óta ismer, nem tud többet az én életemből, csak ennyit: „már 28 éves korában egyetemi tanárrá lett, amit harmincz éves korában azzal hálált meg a kormánynak, hogy fellépett ellenzéki képviselőnek, sőt meg is választották.“

Ezenkívül mit tud rólam? Tudja, hogy a legujabb divat szerint öltözködöm, feljárom a nemzeti kaszinóba, eljárom a lóversenyekre, ott vagyok mindenütt, amint azt sürűn olvashatja is az újságokban: ott volt Bándi Miklós...

A társaságokban érdemen fölül kitüntetnek. A lapok riporterei, a kik jól tudják, hogy a princípálisukkal jó pajtáságban élek, már nem egyszer neveztek ki a „társaság lelkének“. Mindegyre fölvilványozom a társaságot szellemes élceimmal, elmés ötleteimmal, miket a maguk helyén talán szelleme-seknek és elméseknak is találtak, én azonban egy pillanatig sem áltatom magam ezzel. Rendesen üres

csevegések, szószátyárkodások voltak ezek. Tantsuz, mit az elite-társaság csengő arany gyanánt fogadott.

Higyje meg, édes Margit, soha, egy pillanatig sem éreztem magamat jól e társaságokban. A leg-élénkebb csevegés közepett éreztem, hogy hirtelen elborul az arcom, s én önkéntelenül a fejemhez kaptam, mint a kinek hirtelen fejjörcse támadt. Meg-esett nem egyszer, hogy észrevette a figyelmes házi-asszony s részvétellel kérde: Bándi, mi lette?

— Semmi, semmi, muló főfájás... már semmi bajom — s arcom egyszerre földerült.

Oh, ha sejtette volna valaki, hogy egy kép, messze-messze földről, villant meg ilyenkor lelkem-ben s ez vala, mitől arcom elborult!

Nem sejtette senki. Csodálatos, édes Margit, hogy mennyire szerencsés valék én e pillanatig minden dolgaiban. Száz embert ismerek, aki megjelen a társaságban; előkelő a viselkedése, biztos a fellépése, előkelő az állása is s mégis egyszerre csak elkezdik kérdezni a társaságbeliek egymástól: de hát ki is tulajdonképpen ez az X? Hol a hazája? A családja? Az atyafisága? Nyilván azt kell hinnem, hogy azok az urak és hölgyek, a kik gyermekkoruk óta fátyolfinom légkörben éltek és élnek, egy sem-miségből: egy szóból, egy mozdulatból észreveszik, hogy ez meg ez közénk keveredett, de nem közü-lünk, tehát nem közibünk való. Lehet, édes Margit, — ámbár nem, nem hiszem, hogy ugy legyen! — lehet, mondom, hogy én nem vettem észre, de annak nagyon a hátam mögött kellett történni, ha valaki azt kérdezte: de tulajdonképpen ki is ez a Bándi Miklós?

Ön mosolyog, Margit, s tán idegesen toppant lábacskaival: Ki?! hát ki? Egyetemi tanár és képviselő!

De, édes Margit, a társaságban nem ugy vetik föl a kérdést, hogy erre azzal lehessen válaszolni: én Bándi Miklós egyetemi tanár és képviselő vagyok.

Sokat tűnődtem már azon, hogy miért soha senki sem mutatott érdeklődést az én családi viszonyaim iránt. Azt hiszem, csak egy elfogadható oka van ennek: a nevem. Anélkül, hogy én akartam és kívántam volna, ez nyilván tévedésbe ejtette a világot. Az én szűkebb hazámban, Erdélyben, édes Margit, háromféle Bándi van. Az első a dzsentrí Bándi, — de minden vagyon nélkül. Földhöz ragadt, méltóságos koldusok, a kiknek létezéséről tudnak idefönt, de akik közül negyven év óta még egy eleven Bándi sem fordult meg Budapesten. A második a kurta nemes Bándi. Ezeknek van egy kevés föld-jük, ezt szántják-vetik, élnek máról-holnapra. A harmadik a paraszt Bándi. Egyszerű földmives nép, negyvennyolcz előtt jobbágy, ma szabad és szegényebb, mint valaha.

Tudom, tudom... látom innét, hogy már el is talált, melyik Bándi vagyok én. Az, az, a harmadik. Egy szegény, törődött, öreg ember az én apám. Egy meggörnyedt hátú öreg anyóka az én anyám.

Olvassa tovább, édes Margit. Ismerje meg őket s akkor megismert engem is.

Emlékezem, nyolcz-kilencz éves fiu lehettem, mikor az édes apám, akkor még daliás, szép, erős ember, azt mondta az édes anyámnak: feleség, beszéltem a tisztelendő urral. Azt tanácsolta, hogy

jezéssel élt a szónok, ezt mondva: „A nemzet hálája és a nép szeretete: a korona legfőbb ékessége.“

Az üdvözetekkel szemben a király válasza általánosan meglepetést keltett. A hódolatért az elismerés két szóból áll s mindjárt azután katonás rövidséggel következik az ép oly fontos, mint sok magyarázatra szoruló kijelentések. Mig a magyar delegáció elnöke a „háromszövegéről“ és a „béke biztosításának“ reményéről szólott, a királyi válasz általában csak mint „velünk szomszédos államok“ meghatározással beszélt. A Kelettől való viszony ismeretében az uralkodó kérdésnek hagyja azt fenn, ha vajon milyen álláspontra helyezkedik Ausztria-Magyarország s kimondta a súlyos szót — „bizonytalan helyzet.“

Külföld.

Forradalom Olaszországban. Szép Itáliából szomorú híreket hoz néhány hét óta a táviró: a nép éheznek, nincsen kenyere és nagy zavargásokra, erőszakoskodásokra ragadtatja magát, mert hát az éhség rosz tanácsadó. Milano, Nápoly, Róma, meg a többi olasz város, melyeknek csodájára jár egész Európa, mostanában vérrel van tele. A katonaság nem kiméli a zavargókat, ezeket meg nem ijeszti meg az, ha társaik közül kettőt-hármat agyonlőnek. Ha ma elhagyják a zavargást, holnap újra kezdik, mert kenyér hiányában szűkölködnek és ezt a kenyeret mindenáron meg kell szerezniök. A zavargások egyre fenyegetőbbek és Olaszország helyzete válságossá válik.

Az amerikai háború. Spanyolországot nem annyira az amerikai haderő, mint inkább a belső viszályok fogják tönkretenni. Spanyolország a veszedelmek e pillanataiban a helyett, hogy összetartana s félretéve minden pártérdeket, a kormányt a védelem munkájában támogatná, állandóan intrigál a kormány és a monarchia ellen s a támogatásnak a megadását is feltételekhez fűzi. Spanyolország a hosszú háborúskodás és a belső viszálykodások következtében erkölcsileg és anyagilag ki van merülve. Az amerikaiak ahelyett, hogy nyílt háborút folytatnának, mindenféle módon támogatják a nyugtalankodásukat a gyarmatokon, s ha lehetne még Spanyolország belsőjében is szerveznék a fölkelést. Ilyen körülmények között Spanyolország teljes veresége mindinkább valószínűvé válik. Nevezetes dolog, hogy a spanyol hadihajók szénszükségben szenvednek s a kormány nem képes a szénkészleteket előteremteni. Teljes homály fűdi a hajóhadak mozgalmait.

Miklóst vigyem a városi iskolába. Mi szegények vagyunk, kevéssel segíthetjük, de, feleség, nem bánom, ha ez a kis földem, a mi van, rámeleg is, urat nevelek a fiamból. Eleget sanyarogtam én, ne sanyarogjon a fiam is.

Az édes anyám sirt.

— A mint kigyelmed akarja.

Szüleimnek rajtam kívül nem volt több gyermeke, de ez csak annyit jelentett, hogy édes anyám, ha elemőzsiát küldött a gimnáziumba, egy-két forintot is csusztathatott az elemőzsia közé. Urfiak szolgálja voltam nyolcz esztendőn át. Ezekre takarítottam, ezeknek kenyerén tengődtem. Rendesen én csináltam meg a penzumukat s ezért időnkint egy pár hatost is adtak.

Az egyetemi életemet meg sem próbálom leírni, édes Margit. Rettenetes nélkülözés, rongyoskodás, éhezés, irodáról irodára való kopogtatás. De ez nem tartott így végig. Társaimat a harmadik évben sorban elütöttem a pályadíjaktól. Egy szép napon ugy jelentem meg az egyetem ódon falai közt, mintha skatulyából huzztak volna ki. Kollegáim először nagyot néztek, később azonban megszokták, hogy mindig elegáns vagyok. Azt hiszem el is felelték, hogy valaha szegény, rongyos, kiéhezett arcú diák voltam.

Csak az Isten a megmondhatója, hogy mennyit tűnődött az édes apám, mennyit sirt az édes anyám, kiknek sohasem panaszkodtam, de a kik tudták, hogy nagy nyomorban élek. Annál többet panaszkodtak a szegény öregek. Keservesen megbánták, hogy iskolába adtak. Ha otthon maradok, nekik is van segítségük öreg napjaikban s én nem nyomorgok a messze idegenben, abban a rengeteg nagy városban, a hol az emberek a szomszédjokat nem ismerik.

A mint módomban volt, pénzt küldöttem nekik.

Tanügy.

Értesítés a tanítóképző-intézetbe felvétel iránt. A székelkereszturi m kir állami tanítóképző-intézet I-ső osztályában, az 1898—9 isk. évre felvételnek oly épített, épszervezetű egézséges ifjak, számszerint 25, kik 15-ik életévüket betöltötték, s a gymnasium, vagy reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4 alsó osztályát, vagy a felső népiskolát jó sikerrel végezték, vagy a jelen év június hó végéig elvégzik.

A felveendő ifjak közül 20-an, jó iskolai bizonyítvány és kellőleg igazolt szegénység alapján, a következő állami segélyben fognak részesített: az együttlakási helyiségében, a hányan beférnek, lakás, fűtés, világítás; továbbá fehéreműmosatás és netaláni betegség esetében, gyógykezelés, s ezeken kívül havonként 5—6 frt pénzsegély; továbbá 5 saját költségére vétetik fel, s csak gyógykezelést és fehéreműmosatást nyer.

A felvételért sajátkezűleg irt és 50 kros bélyeggel ellátott folyamodásnak tanítóképző-intézetünk igazgató-tanácsához czimezve, jelen év május hó 31-ig alulirothoz küldendőik be.

A folyamodás a következő felbelyegzett okmányokkal szerezendő fel: 1. Iskolai bizonyítvány az 1896—7. iskolai évről, s igazgatói igazolvány. 2. Születési bizonyítvány. 3. Tiszti orvosi bizonyítvány. 4. Ujraoltási bizonyítvány. 5. Hiteles községi vagy szegénységi bizonyítvány.

Minden felvett ifju köteles lesz tisztességes ruházaton kívül magával hozni 6 pár változót, 2 halóinget, 6 zsebkendőt, 3 törülköző kendőt, 6 pár kapzát, vagy harisnyát, 1 párnát, 2 párnahéjat, 2 alsó- és felső lepedőt és 1 ágysterítőt. Minden fehéreműre a tulajdonos neve jegyzőtintával irandó fel. A bennlakók számára ágyról, asztalról, székről, szekrényről s egyéb butorokról, valamint szalmaszákról és pokróczról gondoskodva van.

Köteles továbbá mindenki könyvekre 10—12 forintot évről-évre, a tanév elején, bejövetelekor, alulirothoz befizetni Székely-Keresztur, 1898. május hó 4-én

Borbély Sámuel, igazgató tanár.

Színház.

Kalandárium csinálóktól teljesen függetlenül állapították meg városunkban az évszakok. A tavasz, ős, tél — mindeniknek megvan a maga meghatározója, csak egyedül a nyárnak nincs. Pedig annak is megvan! csak nem jutott eszünkbe.

A tavasz, ember-émlékezet óta a női szabóműhelyekben születik, az őszt a fecskék eltávozása jelenti be, mig tél az első női kosztum hirdeti, no és nyárt? a nyárt — színeszeink.

Csuf, hideg, esős, szeles időben tartották bevonulásukat városunkba.

Szerda reggeli vonattal érkeztek meg Déváról, mint utolsó állomásuk helyéről, a honnan őket megelőzőleg a legjobb híreket vettük felőlük.

Mi különben már ismerjük e társulatot, s mint régi jó barátot üdvözljük, s direktorának neve elég biztosíték arra, hogy azt közönségünk is a legszive-

sebben fogadja, s leküzdje az utóbbi évek intellektuálisát.

Alig helyezkedtek el, alig tartották meg első bemutató előadásukat — már megjelentek a mi színházi habituéink. Tudom némi, Kedélyes doktor stb. stb. mindannyian örvendezve keresik a régen festett kortina sablonos karsu alakját, de nem találják; mikor pedig a függöny felgördül, akkor kezdődik az igazi barátkozás. A régieket riadó tapssal fogadják, hogy szinte szétdűl a deszkabódé.

Előre egy kissé hüvös van, majd előmlik az egész házban a nyár forró hangulata. A téli felöltők ára lassanként a színházi kaszszába vándorol, vagy az anyagcsere örök törvényeinél fogva női kesztyűvé alakul átál.

A társulat — mint azt már a névsorban is láttuk — a legjobb erőkből áll, azonban annak művészi értékéről még most bírálatot mondani akrotizmus volna, azonban annyit örömmel konstatálhatunk, hogy az első benyomás, melyet e két előadás alatt elértek — a legjobbnak mondható. Jól indult, jól haladt, mire különben, őszintén szólva, teljesen el voltunk készülve, mert valóban, ugy színésznőink, mint színészeink közül sokan művészi nivón állanak.

A színpadot a nézőtérről elég megközelíthetővé tették, a mennyeiben az első felét, tehát a főcselekvények színhelyét kiszélesítették. Különben az egész szinkör most alkalmas, leszámítva egy s más fogyatékoságot, melyek csak a székek elhelyezéséből kerülnek ki.

Már most figyelmébe ajánljuk a tisztelt direktor urnak, hogy a szinkörhöz vezetőhöz utat, egy a bemenet, mint a kijövet alkalmával jobban világítsa meg, hogy ne legyenek kénytelenek a sötétben botorkázni, mi által igen sok kellemetlenségtől fogja megóvni színházlátogató közönségét.

Bizony őszintén szólva a szinkör egy kissé sötét, s a színlap olvasásakor ugyancsak nyissa ki az ember a szemét, ha valamit kiakar böngészni a színes színlapokból. Ugy tudjuk, hogy például Kolozsváron ha a rendőrség ilyen színes színlapot vesz észre, tulajdonosát kivezeti a színházból, azzal indokolva meg, hogy azt feltétlen a falról kellett az illetőnek letépnie.

Csütörtökön, 12-én, *A kikapós patikárius*, kitűnő 4 felvonás vígjáték került színre, s egész határozottan mondhatjuk, hogy meghódították vele maguknak a jelen volt közönséget. Az a könnyedség, az a báj, az a leheletszerű finomság azonban, amely a darabot megfekszi, s a melynek az előadásban érvényesülni kellene némely helyen elmaradt. Az egész darab kissé vaskos, de talán éppen ezért hatásosabb

— Soha sem fogom látni az én menyemasszonyomat, — sohajtozott az öreg asszony.

— De még én sem, feleség. — S hozzátette az öreg, miközben rajtam pihent becsületes tekintete: — Fiam, én tudom, hogy te nagyuri házból veszel feleséget. Mi együgyü emberek vagyunk. Nem kívánom, hogy megmutasd nekünk. Elég nekünk, ha híredet halljuk. Elég, ha tudjuk, hogy boldog vagy. Ha tudná, ha látná a feleséged, hogy szegény paraszt fiu vagy, talán nem is lenne hozzád többé melegséggel. A féllábunk már ugy is a koporsóban. Fiam, ne hozd haza.

— Ne, ne, én is azt mondom. Ó, pedig ugy szeretném látni, — epekedett az öreg asszony. Csak egyszer megcsókolhatnám hófehér arcját, azt a kicsi kezét a lelkemnek!

— De édes anyám, még nincs is feleségem. Aztán tudják meg, mondtam, az én feleségem nem lesz ám olyan finnyás, kevély uriaszony. Szeretni fogja, látni kíváuja férje szüleit.

— Ezt a csunya vén embert, meg ezt a csunya vén asszonyt, — mondta kedves évődéssel az öreg ember. Hiszen — s itt már legénykedett — még harmincz esztendővel ezelőtt megakadt ám rajtam az asszony nép szeme. Még az uriaszony népé is, ugy-e feleség? De az anyád is szép egy asszony volt ám.

— Most is szépek maguk, édes jó öregeim.

S igazán édes Margit, olyan szép öreg emberek az én szüleim. Ha látná egyszer, csak egyszer őket. S a házukat, az udvarukat. A kis virágos kertecskét. Reggeltől estig kint tipegnek-tapognak az udvaron, a kertben. Mindig rólam beszélnek és önről. Arról a szépséges szép kisasszonyról, a kit Miklós feleségül vesz. A kit ő sohasem láttak, sohasem is látnak talán. A kiről nem tudják, hogy az apja és kir. kamarás, az anyja baronesse. De mintha ott

Visszairtak: ne küldj, gyere inkább haza. Nem akarjuk, hogy éhezze miattunk. Hiába irtam: van elég, nem hitték. Minden levélben azt írta édes apám: ne küldj pénzt, édes fiam, mert édes anyád folyton sir, éjjel-nappal. Azt hiszi, hogy éhez. Én is azt hiszem.

Hazamentem. Nem azért, hogy otthon maradjak, hanem hogy a jó öregeket megnyugtassam. Egy csomó ujságot vittem haza magammal. Azokból bizonyítottam be, hogy van állásom. Hazavittem a könyveimet. Nézzék, itt a nevem. Én irtam.

Istenem, hogy sirtak a szegény öregek! Az apám mondta: örömmel fekszem koporsómba, édes fiam.

— Én is, — sirt az édes anyám — én is.

De a pénz, a mit haza küldtem apródonkint, ott hevert érintetlenül a tulipános láda fiában.

— Tedd el fiam, nekünk nincs rá szükségünk. Te nagy ur vagy, neked kell a pénz.

Vissza kellett vennem.

De ön azt kérdi, édes Margit, mért hogy mind ezt nem mondtam el eddig, már régen? Ön, édes Margit, soha sem kérdezett az én családi viszonyaimról, pedig én ugy szerettem volna beszélni az én édes jó szüleimről. Ám ha én hozakodok elő vele, nem vette volna-e kérdésnek? Igen, kérdésnek. Hogy nagyra vagyok szüleim szegénységével, egyszerűségével, holott kellemesebb volna az ellenkező, ha beszélhetnék uradalmakról, nagy családi összeköttetésekről, híres nagybácsikról, előkelő nagynénikről.

De hisz, ugy-e feleségül vehettem volna őt, a nélkül, hogy valaha lássa szüleimet. Igen, ezt tehettek volna, de éppen ez, amit tenni nem akarok.

Oh, Margit, ha hallotta volna ezeket az elagott öregeket, mikor estenki szöba került az én házasságom!

is nálunk, a hol a finomsághoz nem igen vagyunk hozzá szokva. Ugy az egyes nőszereplők *Rápolthy Katinka*, *Markovits Margit*, *Nagy Mari*, *Szilágyi Etel*, *Mérey Izabella*, valamint a férfiak *Breznay, Tóth, Györe, Vihary* stb. szerepük mind igen jelesül játszották meg, csak bizony megesett, hogy néha néha egy pillanatra bár megakadt a társalgás menete, a mit bűnül egyáltalán nem lehet felróni akkor, a midőn az egész társulat költözködéssel volt elfoglalva.

Pénteken, 13-án, az operett személyzet bemutatásául *Szegény Jonathán* 3 felvonásos operette került sorra, és örömmel jelenthetjük ki, hogy ha a tegnappal meghódították maguknak a közönséget, ezzel egész egyszerűen — elragadták. Szinte hihetlenül erősen van operettek előadására a társulat rendezve, és olyan két énekesnővel és tenoristával rendelkezik, a kik Magyarországon bármely színpadán megállanák helyüket. *Tibor Lorika* a legpoetikusabb legbájosabb doktorok egyike; szeretetreméltó egyéniségnek varázsa, kedves csicsergő organuma, művészi izlésű játéka egyaránt valósággal praedesztinálják erre a szerepre. Mindjárt az első felvonás keringője után viharos tetszésnyilvánításban részesült és az a szívélyes ováció többször megújult az est folyamán. Méltó partnere volt *Németh*, a ki szinte csábítóan éles, tiszta hangon énekelt, s főleg a nyaralói jelenet után hosszantartó tapsot kapott. *Pogány Jankát* már ismerjük. Mi újat mondhatunk róla? Most is az, aki egy pár esztendővel ezelőtt volt; az az a kedves tiszta, csengő hangú primadonna, kire olyan szívesen nézünk a színpadon s Moly szerepét olyan kedvesen játszotta, s már pusztán megjelenésére, a viszontlátás örömeire kitört a taps, megnyerte magának a közönséget, s egész végig meg is tartotta. Igen jó volt *Breznay*, a ki valódi impresszárió, *Borbély*, ki kedélyes *Jonathán*, *Tóth*, a ki jó lengyel gróf volt.

Tegnap este *Adorján báró Prém* új színműve ment.

Heti műsor ez: Vasárnap, május 15-én, *Gyimesi vadvirág*. — Hétfőn, május 16-án *Kék asszony*. — Kedden, május 17-én, *Folt, a mely tisztit*. — Szerdán, május 18-án, *Bányamester*. — Csütörtökön, május 19-én, *1848. (Hadak útja)*. — Pénteken, május 20-án, *Troubadour*. — Szombaton, máj. 21-én, *Hunyady László*. — Vasárnap, május 22-én, *Az öreg mátkája*.

A társulat — mint halljuk — nem szándékozik hosszabban városunkban maradni, felhívjuk tehát a nagyközönség figyelmét, hogy még melegebb pártfogásba részesítse e kitűnően szervezett társulatot.

lebegne előttük kibontott aranyhajával. S az öregek rajtakapják magukat nem egyszer, hogy ennek az aranyhaju leánynak az arcára hangos csókokat czuppantanak. Már t. i. a levegőbe.

A hosszú téli éjjeleken le nem hunyják a szemüket.

— Alszol-e, feleség?

— Nem, uram, nem. Nem tudok aludni.

— Én sem. A fiadról gondolkozol ugy-e?

— Arról, uram, arról. S a menyemasszonyról. Kegyelmed is, ugy-e?

— Arról, feleség, arról.

Már pitymallatkor fent van az öreg asszony s átcsozog a szomszéd szobába. Ez a fiatalok szobája. Ide senki lélek be nem lép az öregeken kívül. Az öreg asszony esztendőket óta butorozza, szépítgeti, csinosítgatja. A fakanapén, az asztalon, az ágyakon, a tulipános lánán az ő keze fonta-szötte, régi módi, de olyan szép, olyan izléses takarók. Az asztal közepén soha el nem hervad egy hosszú nyaku kancsóban a bokréta. A két kis ablak is tele virággal: majoránna, verbéna, fukszia, piros szegfű. Este, reggel öntözi. Az ágyak fölött is virágkoszoruk. Mind az öregek fonják.

Aztán egy nap százszor is kilépnek a kapun s végignéznek az utcán. Hátha egyszer csak itt teremnek. Levelet sem irnak, csak jönnek.

— Csak jöjjetek, csak jöjjetek, a királyasszony is ellakhatnék abban a szobában.

Margit! Ezek az én szüleim. Ezeknek utolsó napjait akarom én megaranyozni.

Szeretem önt, Margit, egy becsületes férfiú szerelmével. Ön egyetlen, első és utolsó szerelmem. De ha választani kellene... Margit, édes Margit ne engedje befejeznem e mondatot.

Most, most feleljen: beszélhetek-e a mamájával? Csak egy szóban kérem a feleletet: igen vagy nem. Kezét csókolja: *Bándi Miklós.*

tot, melynek igazgatója egyáltalán nem kívánva kiaknázni a műpártoló közönséget, bérletbe a legújabb darabokat hozza színiére.

Ujdonságok.

Városi tiszti ügyész. Mult hó 24-én tartott városi közgyűlésen a dr. *Valentsik* Ferencz lemondásával üresedésbe jött tiszti ügyészi állásra *Márton* János ügyvéd lett megválasztva, miről azonban ő is a napokban leköszönt s helyébe a f. hó 12-én tartott rk. közgyűlésen egyhangulag *Jánosy* Gyula ny. táblabíró lett megválasztva.

Halálozás. Súlyos csapás érte id. *Reiner* János helybeli mészáros és nejét *Sándor* Juliánát egyetlen gyermekök, Jánosnak elvesztésével. Napokban láttuk csak a törekvő, egészséges ifjút s ma már a kéréletlen halál kiragadta szeretteinek köréből. A család következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alólírottak a legmélyebb fájdalommal és szomorodott szívvel tudatják ifj. *Reiner* Jánosnak, f. hó 13-án reggel 2 óraker, életének 28-ik évében, rövid, de súlyos szenvedés után történt elhunytát. Hült tetemei folyó hó 14-én délután 5 óraker fognak a róm. kath. szertartás szerint az anyaföldnek átadatni. Nyugodjék békében! Elhunytát a szülőknél kívül nagyszámú rokonság fájralja.

Konfirmációi ünnep. A székelyudvarhelyi ev. ref. templomban május 22-én, vasárnap konfirmációi ünnepély lesz, melyen *Morascher* zenetanár vezetése alatt a Dalegylet Bethoven *Isten dicsőségét* énekli s a székelyudvarhelyi m. kir. áll. főreáliskola ifj. ének-és zenekar orgonakisérettel *Händel Diadal énekét* adja elő.

Gróf Majláth püspök városunkban. Gr. *Majláth* Gusztáv erdélyi kath. püspök jövő hét szombatján, 21-én érkezik meg városunkba — mint arról már korábban megemlékeztünk — hogy a bérmlást személyesen végezze. Az illusztris vendég fogadására nagyban folynak az előkészületek, s Héjjasfalvára egy küldöttség fog leutazni, melyben részt vesznek *Soó* Gáspár gymn. igazgató, dr. *Valentsik* Ferencz ügyvéd, *Demény* Ferencz törvényszéki bíró, *Gergely* Ferencz birtokos, *Oláh* Antal plebános, a mikor is az üdvözlő beszédet *Soó* Gáspár fogja tartani. A délután 1 óra 55 perczkor érkező vonattal jönnek meg városunkba és a pályaudvaron dr. *Török* Albert ny. főispán, míg a kántorlaknál a kerületi papság élén *Jung-Cseke* Lajos apátplebános üdvözlö. A Betlen-utcza kezdetén és a kántorlaknál diadalkapuk lesznek felállítva. Az nap délután esetleges küldöttségeket fogad, másnap vasárnap délelőtt szenteli fel *Tréfán* Leonárd szt. ferenczrendi szerzetest, míg östve fáklýásmenet lesz tiszteletére rendezve s a szónok *Embery* Árpád gymn. tanár lesz. Hétfőn a bérmlási szentségeket fogja kiszolgáltatni, mialatt az ez alkalomra alakult vegyeskar *Morascher* Hugó zenetanár vezetése mellett Praetorius: *Agnus dei*-t, a főgimnáziumi vegyeskar és zenekar orgonakisérettel Mozart *Ave verum-ját* énekli, miután a gymn. zenekara orgonakisérettel Mascagni: a Paraszt becsület *Intermezzóját* adja elő. Az ujonnan alakult női dalárdának ez lesz első, nyilvános szereplése. Kedden délelőtt iskolákat látogat meg, míg délután tovább utazik Zetelakára, a hová egy küldöttség fogja elkísérni, onnan egy pár napi időzés után Csik-Somlyóra megy, hogy annak országhírű bucsuján részt vegyen.

Közigazgatási bizottsági ülés. Megyénk közigazgatási bizottsága 11-én, szerdán tartotta meg havi rendes gyűlését, melyen a távollevő főispán helyett szentgericezi *Jakab* Gyula alispán elnökölt. A mintegy 104 pontot felölelő tárgysorozat rendén tárgyalatott, a székelyudvarhely—zetelaka—gyergyói ut kiépítése is, s kapcsolatban olyan határozat lett hozva, hogy egy küldöttség — melyben hallerkeői gróf *Haller* János főispán vezetése alatt résztvesznek *Jakab* Gyula alispán, a megyéből felküldött orszgy. képviselők, *Ferenczy* Károly, *Gyarmathy* Ferencz, *Szabó* Gergely — menjen fel a miniszterhez kérni, hogy a megyénk részén kiépített gyergyói ut közlekedésbe adhatása végett hasson oda a miniszter, hogy a Csikvármegye területére eső utat az őszig a vármegye feltétlen fejezze be. Szintén tárgysorozat rendén tárgyalatott a miniszter leirata, melyben az adóbehajtások beszüntetését, a tavalyi gyenge termésre való tekintettel október 1-éig elrendeli.

Ósbudavára Székelyudvarhelyen. Multszámunkban már megemlékeztünk arról, hogy egy, e végre

alakult 100-as bizottság, mely védnökül hallerkeői gróf *Haller* János főispánt és védnökülül gróf *Haller* Jánosné br. Vay Anna ő méltóságát szándékozik felkérni — jövő hó 12-én nagyszabású ünnepélyt rendez. Az ünnepély színhelye a kollegiumkert lesz, s czime valószínű *Ósbudavára*. Ismerjük látásból vagy hallásból a főváros e kedélyes mulatóhelyét, a bolondság, a vigság ez öröktanyáját s ennek mintájára az ev. ref. templom belsejének renoválására, esetleg új toronyóra beszerzésére rendezik a mulatságot. A nagybizottság már szűkebbkörű bizottságokká alakult s tervbe vette a székelyudvarhelyi nők felkérését, mivel a kert egyes pontjain pavilonokat állít fel, hol a pezsgő, bor, sör tészta árulásával lesznek megbízva. A kert különböző helyein nyílt színpadok lesznek, hol felváltva magánjeleneteket, párjeleneteket mutatnak be a mulatni vágyó közönségnek. Lesz táncz, tűzijáték, serpentín, konfetti. Lesz czéllövés, versenyek stb. stb. — szóval lesz minden!

Pályázat. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi minister ur 16365 — 1898. sz. leiratában engedélyezett 300 frt utazási ösztöndíjra pályázatot hirdet. Pályázhatnak a kamara területében illetékességgel bíró azon iparos ifjak, kik maguknak szakmájukban külföldön további magasabb kiképzést óhajtanak szerezni. Az 50 kros bélyeggel ellátott s a kamarához címzett pályázati kérvény mellé csatolandók: a folyamodó illetőségét, lakhelyét, családi viszonyait, erkölcsi magaviseletét, foglalkozását, előképzettségét, esetleges tanulmányait, az általa netán nyert kitüntetések és nyelvismeretét igazoló bizonyítványok és feltüntendő, hogy mely országban akarja magát tovább képezni. Pályázati határidő 1898. május hó 15-ike, mely napig a folyamodványok fenti kamarához anynyival inkább beküldendők, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek. Maros-Vásárhelytt, 1898. május hó 3-án. Tauszik Hugó kir. tanácsos, elnök. Sz. Szakács Péter titkár.

Közgazdaság.

A székelyföldi iparosok és kereskedők nyugdíjgyejesületének alakuló gyűlése f. hó 8-án Maros-Vásárhelyen élénk érdeklődés mellett megtörtént.

A gyűlést Sz. Szakács Péter szervező-bizottsági elnök, az eszme megpendítője és lelkes előmunkása nyitotta meg hosszabb, tárgyilagos beszédben ismertetve a czélt, melyért munkálni s melyet sikerre vezetni az egyesület hivatva lesz. Ezután az alakuló gyűlés tisztikara választatott meg egyhangú felkiáltással a következőkben: elnök: Sz. Szakács Péter. Előadó-titkár: Szentgyörgyi Dénes. Jegyzők: Madaras Árpád, Kardos Sándor és Dolcsig János.

A mag tehát el van vetve. Áldásos hatású, jótékony májusi eső hullott reá, hogy kicsirázva hatalmas fává növekedjék s dus koronája alatt minél többen, mindnyájan édes pihenést találjunk majd az öregség, munkaképtelenség napjaiban. Lépjen be az egyletbe mindenki. Kereskedő, iparos, földmives és tisztviselő egyaránt. Irassuk be nőinket, gyermekeinket mind. A csekély heti befizetések ellenében állandó nyugdíjat biztosíthatunk magunknak, gyámpénzt gyermekeinknek s e tény nyugodtá teszi a jövőt, eloszlatja érte való aggódásunkat.

Nyilttér.

László Józsefnek az „Udvarhelyi Híradó“ 14. számában levő nyilttéri válaszára.

Uram! Mert egy cseppel tullótt a czélon és ezzel egyéniséget akarja leteríteni, válaszában ezen forszírozhatásáért könyörgöm csak egy perczre velem szóbaállani.

Főbe üt azzal, hogy fináncz voltam s innen az előljárási tordsalkodásért mozdítottam el; s ez sérti ámbicióját velem szóbaállani. Csupán ezt kapta multamban, mely egyéniséget homályosíthatja! Nem homály ez lelkiismeretemen, hanem derű, melyben a társadalom magához fogad, mig őt magából kilökte.

De legyünk tisztában. Anélkül, hogy egyéniségét bővebben periphrasisolnám, kényszerítem önt a nagyközönség előtt egy oly körüljárásra, melyben az orrára biggyesztem azt a csapalaku kolonczt, mely individualitását illusztrálja és itt tudomására adom: hogy önnök — mint jegyzősege alatti F.-Boldogfalva és vidéke szeszitalokat fogyasztó közönsége vajmi kevéssel honorált önkéntes csaposának, ámbiciója nem lehet. Azt a fáklýát pedig, melynek világánál hollétem nyomozhatta volna: az önkéntes csaposság subjektum kihajtásáért elvesztette, s így a mai posztójában csak szímaton járhat. Több mondani valóm egy szó sincs.

Péter Albert.

Sz. 2047—1898.
polg.

M. kir. államvasútak.

Hirdetmény.

Kányádi lakos, Dénes Berta kérelme folytán ezen kir. törvényszék, meghagyja ismeretlen helyen tartózkodó Pásztor Gergelynek, hogy kérelmező nejével a házassági életközösséget ezen hirdetménynek a hivatalos lapban történt harmadszori közzétételétől számított egy évi záros határidő alatt annyival inkább állítsa vissza, mert ellenesetben házasságát, a kérelmező kérésére folytán felfogja bontani Egyuttal felhívja Pásztor Gergelyt, hogy tartózkodási helyéről ezen kir. törvényszéket annál inkább értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó válóperben ügygondnok fogja képviselni.

A kir. törvényszéknek Székely-Udvarhelytől, 1898. április hó 7-én tartott üléséből.

Mentovich,
elnök.

Dobay Dénes,
jegyző.

Nyári menetrend.

Érvényes 1898. május 1-étől.

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
715			300	ind. Székely-Udvarhely érk.	159		620
731			316	Bikafalva	140		601
743			329	Bögöz	127		547
807			354	N.-Galambfalva	110		530
823			411	Bethfalva	1241		501
831			421	Székely-keresztur	1232		453
848			438	Ujszékely	1203		429
902			454	évk. Héjjasfalva ind.	1148		414
209			1025	Brassó		209	800
921			504	ind. Héjjasfalva érk.		1112	403
951	553	1140	532	Segesvár		1051	340
	654	101		évk. K.-Kapus ind.		945	213
		419		N.-Szeben			
	656	125		ind. K.-Kapus érk.		943	168
	849	433		évk. Kocsárd ind.		752	1054
		1030		M.-Vásárhely		1030	115
	854	443		ind. Kocsárd érk.		750	1042
	1046	645		Kolozsvár		555	833
	231	1117		Nagy-Várad		211	342
	750	620		évk. Budapest ind.		915	830

Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 6⁰⁰ órától reggeli 5⁰⁰ percig, a perczeket jelző számjegyek aláhúzásával vannak kitüntetve.

Utánnomat nem díjazatik.

Cs. Szabó Kálmán regényei

Egy ifju gróf története (1 kötet) ára 1.20
Neda (1 kötet) „ 1.20

M. grófné-
betű lapunk
kiváló-
hivatalában

Sz. 509—1898.

tlkvi.

Árverési hirdetmény.

A székelykereszturi kir. járásbíró, mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dicza Nikuláj
és Dicza Mózes végrehajtatóknak Dicza Joszim vég-
rehajtást szenvedő elleni 30 frt 10 kr perköltség
követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében
a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék (a sz.-kereszturi
kir. bíróság) területén lévő m.-feleki 151. sz. tjkben
foglalt 3. és 4. hrsz. egész ingatlanra 412 frt, 71/1.
hrsz. egész ingatlanra 15 frt, 72/2. hrsz. egész in-
gatlannra 3 frt, 165/2. hrsz. egész ingatlanra 5 frt,
205. hrsz. egész ingatlanra 1 frt s így összesen 436
frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elren-
deltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az
1898. évi július hó 22-ik napján délelőtt 9 óraker
Magyar-Felek községében tartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-
adatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi
LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-
dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, tlkvi hatósága.

Sz.-Kereszturon, 1898. április hó 14-én.

Veress, kir. albiró.

Panajoth Albert

electro-technika és géplakatosi műhelye

SZÉKELY-UDVARHELY (Kossuth-utca 44.)

Végezte a m. kir. technológiai iparmúzeum electro-technikai tanfolyamát.

Elvállal:

épletek, gyárak, iskolák, szállodák stb. berendezését
villamvilágítás-, villamos-csengők-,
telephonok- és villámhárítók, ugy helyben,
mint vidéken.

Épületvasalások, sirkerítések (rácszatok)
készítését.

Izzó- és ívlámpák elhelyezését.

Továbbá

varrógépek, kerékpárak javítását legjutányosabb árban

Tájékoztató költségvetéssel készséggel szolgálók.

Gyorshatású gyógyszer.

D^r. WAGNER VILMOS

gyógyszerész

Sósorszesze

mint kitünő gyógyhatású gyógyszer,
minden eddig forgalomban levőket felül-
mul, s különösen

csuzos, hűlős, idegbajos

stb. bántalmak ellen nagyon ajánható.

Egy üveg ára 40 kr.

Székely-Udvarhelyt kapható: Gál János, Stein-
burg Ottó, Bagó Gyula, Farczady Károly, Mathe
János és Gergely János uraknál.

Székely-Kereszturt: Gergely János urnál.
M.-Vásárhelyt: Kauppe és Eckwert uraknál.
Csik-Szeredában: Nagy Gyula urnál.
Gyergyó-Ditróban: Veress Gyula urnál.

Felülmulhatatlan gyógyhatású.

SZIVATYTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági építkezési és
egyéb nyilvános czélokra
kéz, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és
gyári
tűzoltóságoknak.

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pecegödör tisztító készülékeket, utczai öntöző-kocsikat,
sárkaparókat

készít és ajánl a

A BPESTI SZIVATYTYU és GÉPGYÁR R.-TÁRSASÁG
(ezelőtt VALSER FERENCZ)

BUDAPEST, VI., külső váci-ut 45.

Arjegyzék és költségvetések ingyen és bérmentve.